

Déli Hirlap

BÁNSÁGI MAGYAR NAPILAP

SZERDA, 1932 JANUÁR 6.
HIMNÓARA - TEMESVÁR, VIII. ÉVF. 4. SZ.

MEZŐSÉNYI
UCHETICH ENDRE Dⁿ

Panaszok

és selymek hangzása minden farsangos alkalommal, melyek jogszerűen még látszólag sem lehetnek véretek. Nem lehet kitérőbe menni, de viszont a gazdasági helyzet sem ismeretlen. Nem jöve? a kényszerű panaszok, akiknek fizetését az állami adó után még tízenöt százalékkal csökkentették? Vagy a marantiszvisek, akik többszöri fizetésredokció után teljes egészében leépítettek és most az utárra lépve a nincstelenség nyomorúságából keresi hitába a kivételt? Vagy az iparos, aki már iparrendelvényről is lemondott, mert semmi hasznát nem veheti? Vagy a munkás, aki dolgozik, de minak? Vagy a kereskedő, aki a kereskedő, a kereskedő és a hivatalos köztudomány? Bizony jogosak ezek a panaszok mind és természetesen, hogy az a nagyvállalatok és ipari üzemek, amelyek a konjunktúra boldog korában könnyedén harcoltak össze a milliókat, nem állnak hivatalos megállapítás, hanem még mindig a régi profitussal fel akarnak találni, ami már nincs és ezzel tönkreteszik a kereskedőnek a megmaradt parányi részét is, mely a nagy füstfúvástól megmaradt. Elkeseredett hangon panaszkodik érkezők, amelyek az a vádolat a nagyipari és különösen a tekszifilgyarákat, hogy szándékosan teszik tönkre a kereskedőt. Erős véleményem szerint építettek a kényült-kedvük szerint diktálták az árakat és lehetetlennek tették a kereskedőknek a külföldi orientációt. A helyi gyárak silányabb árúit kétszeres áron kell a kereskedőknek megfizetni. Kartellben tömörültek és mikor a védővámokkal reájuk kényszerült vevők egzisztenciáját csaknem teljesen lehetetlenné tették, most megadták nekik a kegyelemdíjat azzal, hogy megszüntették a hitelt. Ezzel szemben a kereskedőnek kasszavevője állig van, marad a hitelvévő, aki nem tudja betartani a részleteket, mert hónapok óta nem kap fizetést és nyugdíjat. Emellett általában a panasz, hogy minden kartellizálás, rationálizálás, leépítés és takarékoság mellett a gyárak az ideiglenes árakat is egy hónival sem szállították lejjebb, csak a feltételek lettek súlyosabbak a tavalyihoz képest. A nyersanyag olcsóbb lett, a bérek alacsonyabbak lettek, csak a gyári eladási árak ma-

Lemondott tegnap a jugoszláv kormány, mert akadályát képezte az új külföldi kölcsönnek

Zsifkovics és jugoszláv miniszterelnök, amint késő éjjel jelentik, tegnap délután minisztertanácsot hívott egybe és ekkor váratlanul bejelentette az összkormány lemondását. A lemondást már a király elé is terjesztették. Zsifkovics lemondását azzal indokolják, hogy a

jugoszláv kormány három hónappal azelőtt kifejezetten a választások lebonyolítására alakult. Belgrádi politikai körökben a lemondás híre nagy felzúgást keltett és mindenkit váratlanul ért a Zsifkovics-kormány távozása, mert csupán arra számítottak, hogy az annak idején

a politikai hatás kedvéért kinevezett tárcanélküli miniszterek kieséséről lesz csak szó. Az egész kormány váratlan lemondását beavatott helyen Jugoszlávia új kölcsönigényeinek teljesítése körül támadt akadályokkal magyarázzák.

Súlyosan megbetegedett Vilmos volí német császár és környezete komolyan aggódik életéért

Doorn jelentés szerint Vilmos volt német császár influenzában súlyosan megbetegedett. Az ekszészár két nap óta ágyban fekszik és súlyos láza van. Környezete aggódik életéért. Amikor Berlinben és a nagyobb német városokban megtudták a volt császár betegségét, a táviratok özöne indult Doornba. A telefont egész napon keresztül állandóan ostromolták a doorni kastélyal való összeköttetésért. Volt udvari főmóllóságok, magasrangú katonatisztek és politikusok érde-

klődtek Vilmos császár állapotát iránt. Az újságok külön tudósítót küldtek Doornba.

A Berliner Tageblatt tudósítója, aki repülőgépen utazott Doornba, jelentette, hogy a volt császár állapota némileg javult és az orvosok remélik, hogy erős szervezete legyőzi a betegséget. A császári hátagjai is biztató jelentéseket kaptak, azonban mégis valamennyien elutaztak Doornba. Csak Zsófia hercegnő, Vilmos császár huga ké-

pez kivételt, aki súlyos betegen fekszik a Majna melletti Frankfurtban. Mint ismeretes, a volt császár csak a napokban kért engedélyt, hogy beteg nővérét meglátogassa, azonban megkeresését még nem intézték el. Ezzel szemben a párisi sajtó már azt a szenzációt az első pillanatban is hihetetlennek látszó hírt közölték, hogy Vilmos ekszészár már urban van Németországba. Súlyos betegsége ezekre a légből kapott hírekre rácafol.

A hátralékos nyugdíjak kifizetése helyett a nyugdíjak csökkentésével akar kedveskedni a kormány

A kormányhoz közelálló körök úgy tudják, hogy legközelebb a nyugdíjilletmények csökkentésének keresztülvételét célozzák. Argentianu pénzügyminiszter ilykép akarja a költségvetés egyensúlyát biztosítani. Ez a csökkentés tizenöt százalékos lenne. Olyan vélemények hangzottak el, hogy akkor, amikor az életstandardot a fizetések csökkentésével mindenütt mérsékeltek, méltányos a nyugdíjak csökkentése is. Azt tudják, hogy a kormány a csökkentést a központi

nyugdíjpénztárral egyetértőleg rendelteti uton akarja keresztülvezetni. Bizonyosat ebben a kérdésben most még nem tudnak. Véleményünk szerint mindenekelőtt a nyugdíjrendszert kellene módosítani. Ma az a helyzet, hogy a különböző nyugdíjtörvények következtében a nyugdíjak megállapításakor nagy sérelmek történtek. Ha a csökkentést a mai nyugdíjak mellett eszközözik, úgy még nagyobb igazságtalanságok mutatkoznak.

és ami a legfontosabb: fizessék a nyugdíjakat pontosan. A Bánságban a vidéki nyugdíjasok hat hónap óta várnak illetményeikre, tegnap pedig újabb távirati utasítás érkezett a temesvári pénzügyigazgatósághoz, hogy további intézkedésig minden befolyó összeget szállítsa be a Nemzeti Bank pénztárába és semmiféle kifizetést nem teljesíthet. Így a nyugdíjasok egyelőre ismét csak várhatnak a nyugdíj-csökkentésre.

rsáltak a régiék. Erre a kiútsorázási politikára a kormánynak kell megadni a választ a védővámok megszüntetésével. Ha majd a kereskedők fél-

áron jobb árúkat szereznek be a külföldről, akkor talán észbe kapnak a romániai gyárak is és megelőgszenek a létszükséges kereskedői haszonnal.

telessége ez a kormánynak, mielőtt néhány kapzsi gyár helyett a tekszifilkereskedők százait veszíti el mint adófizető alanyokat.

Zsombolyán ugyanakkor jelenik meg a Déli Hirlap, mint **Temesvárott**

Lényegesen módosultak idén a különböző adók és a vallomások januárban kell benyújtani

A parlament lényegesen módosította a különböző adók megállapítására vonatkozólag eddig érvényben volt törvényeket és a temesvári pénzügyigazgatósághoz a miniszteriumtól a módosított törvények alkalmazása tárgyában tegnap érkezett meg a részletes végrehajtás utasítás. A részletes intézkedések hosszú sora a következőket tartalmazza:

Azon iparosok és kiskereskedők, akiknek évi átlagos jövedelme az előtt a százötvenezer leit nem haladta meg, idén már a patenta fikszá alapján nyerne megadóztatást.

A pénzügyigazgatóság január tizenötödikéig köteles a patenta fikszá alá tartozó kisiparosok és kiskereskedők jövedelméről pontos értesülést szerzeni és azokról kimutatást készíteni.

Ezenkívül külön lajstromot köteles benyújtani a kereskedelmi és iparkamara is. A végrehajtási utasítás alapján a pénzügyigazgatóságon Komár Rezső dr. főtanácsos rendelkezésére már ma kezdik meg ezen adatoknak a gyűjtését. A kisiparosok és kiskereskedők kimutatását a városi iparhatóság adatai alapján állítják össze, mert a kereskedelmi és iparkamaránál a cébbejegyzés még nem készült el. Az a körülmény, hogy a pénzügyigazgatóság közegeli gyűjtene adatokat a jövedelmét illetően, arra enged következtetni, hogy a kisiparosok és kiskereskedők érdekesportjai az adóztatás szempontjából saját adataikkal kevés sikerre számíthatnak.

A tisztviselői adót csökkentették

Folytatólag intézkedik a végrehajtási utasítás arról, hogy 1932 január elsejétől kezdve az 1929. évi január tizenhetedikén megszavazott és az egyenes adók tíz százalékos emelésére vonatkozó törvény hatályát veszítette, tehát ezt az adót többé ne számítsák.

Az 1931. évről hátralékos adóknál azonban ez az összeg még fizetendő.

A következő intézkedés a tisztviselői fizetések adóját állapítja meg egészen világosan. Ugyanis 1932. évi január elsejétől kezdve a négyezer leig terjedő fizetések utáni adó az eddigi 4,4 százalékról 4 százalékra csökkent, míg a négyezer leien felüli fizetéseké az eddigi 8,8 százalékról ugyancsak csökkent az adó 8 százalékra. Kifejti a rendelkezés, hogy a négyezer leien felüli fizetéseké az adó a következőképpen fizetendő. Az a tisztviselő, vagy alkalmazott, akinek fizetése a négyezer leit meghaladja, ezen fizetés négyezer leig eső részére 4 százaléket és csak a négyezeregy

leitől egészen fizetése végösszegéig az adó a 8 százaléket. Azok, akik 1931. évről még tisztviselői adóval tartoznak, azok a 4,4, illetve a 8,8 százaléket fizetik.

A végrehajtási utasítás ezután közli, hogy nemcsak az 1929. január tizenhetedikén megszavazott tíz százalékos egyenes adó emelés, hanem az 1929. július huszadikán életbe léptetett, ugyancsak az egyenes adóra irányuló újabb tíz százalékos emelés is hatályát veszti.

A kétszer tíz százalékos esőkentések esupán 1932. január elsejétől kezdve érvényesek, az 1931. évi hátralékokra még beszámítandók.

A tőkejövedelmek után kötelező adókra azonban az 1929. évi január tizenhetedikén megszavazott tíz százalékos emelés még 1932. január elsejétől kezdődően is érvényes

Január folyamán az adóvallomási ivateket feltétlenül be kell nyújtani

Az adótörvények módosításával egyidejűleg megérkeztek a jövedelmek bevallására irányuló adóvallomás-intézkedései. Az adóvallomási ivateket január 1-31. napjai között az illetékes adóhivatalnál kell benyújtani. Semmiféle meghosszabbítást a miniszterium idén nem engedélyez. A nagyvállalatok február huszennyolcadikáig, míg a részvénytársaság a mérlegeik jóváhagyása után, legkésőbbben azonban április harmincadikáig kötelesek benyújtani adóvallomásaikat.

A vallomásokat a megszokott adóvallomási ivenek és pedig a jövedelmit a 4. számú, a globális 5. számú iven kell eszközölni.

A regisztráltak és mérlegekkel dolgozó nagyvállalatok, részvénytársaságok a 4. iven tesznek vallomást. A kiskereskedőket és kisiparosokat ebben az évben a patenta fikszá alapján három évi időtartamra adóztatják meg. A föld- és

marad. A tőkejövedelmek 1932. évi adója így alakul. Tantiemek és beemutatóra szóló részvények jövedelme után — az adicónális adókat beleértve — 19,50, névre szóló részvények jövedelme után 16,20, betéti tőkek után 11, az állam által garantált, de magánintézetek részéről kibocsátott jelzálogkötvények jövedelme után 8,50, kisajátítási kötvények után pedig 5,50 százalék adó fizetendő.

Az utóbbi három adónemnél ninesenek adicónális adók. A tantiemek ezen adón kívül még szükségadó alá is esnek. Erre vonatkozólag a pénzügyminiszterium újabb utasításokat helyez kilátásba.

Még nem érkezett meg a globális adó megállapításáról és az ugynevezett látszatadó kivételéről szóló végrehajtási utasítás.

házjövedelem után nem kell vallomást tenni, mert a kivett adók 1933-ig érvényesek. Más eljárást igényel, ha a föld- vagy házjövedelem esőkent, mert ebben az esetben újabb megállapítást kell kérni. A föld- és háztulajdonosok az 5. számú iven a globális adó megállapítására tesznek vallomást. Az 1921 óta épült házak a globális adót kivéve adómentesek és azt az 5. számú iven kell bejelenteni. Az adóvallomási ivenek külön fel kell tüntetni azokat a családi kötelezettségeket és jelzálogkölesönöket, amelyeknek az adókivetésnél való figyelembevételét kérik. A globális adó megállapítása szempontjából az 5. számú adóvallomási iven újonságul szolgál.

Ugyanis ezen az iven ugynevezett statisztikai adatok beírására szolgáló rubrika van. Be kell jelenteni a bérelt lakás lakbérértékét, a eselések és gépkocsik számát. Itt kezdődik a látszatadó.

Kik mentesülnek az adóvallomás alól

Külön olyan intézkedéseket közöl a pénzügyminiszterium, amelyek az adóvallomás benyújtása alól mentesítenek. Ezek a következők:

— Nem köteles globális adóra vallomást tenni az a falusi lakos, akinek évi jövedelme a huszezer leit nem haladta meg. Az a városi lakos, akinek jövedelme meghaladja a huszezer leit, de a különböző figyelembe veendő családi kötelezettségek folytán annyit vesznek figyelembe, hogy a jövedelme a huszezer leit alá esik, ugy ennek megállapítására a törhek feltüntetésével adja be az adóvallomást.

Mindazok a kereskedők és iparosok, akiknek iparuk gyakorlásából eredő jövedelmen kívül más jöve-

nyagi felelősség mellett kötelesek aladni. A bizonyítványok mintái a pénzügyigazgatóságon és az adóhivatalokban kaphatók. A rendelkezés megengedi — kivéve azoknál, akik üzleti könyveket vezetnek, — hogy a tavalyi adó alapját elismerjék és nem kötelesek vallomást tenni. Ez azonban csak a jövedelemre vonatkozik. Aki a jövedelméből az engedélyezett különböző leírásokat akarja, annak a leírást külön kell kérni.

Mindazokat, akik adóvallomás megtételére kötelesek és azt nem teszik meg, hivatalból adóztatják meg és egyben meg is büntetik.

A rendelkezés végül intézkedéseket tartalmaz az adókivetés formáságainak keresztülvitelére. A miniszter végül közli, hogy az összes vállalatok a náluk 1931. évben alkalmazásban álló személyek fizetéséről, a tantiemekről és a nyereségből való részesedésekről összeszerelve 1932. január tizenötödikéig a pénzügyigazgatóságnak hű kimutatást kötelesek benyújtani. A szállodatulajdonosok, butorozott lakásokat kiadó főbérlet, penziótulajdonosok, mindenkor teljes felvilágosítást kötelesek adni a pénzügyi közegeknek a náluk levő személyéről. Akik az intézkedéseket megszegik, azokat pénzbírsággal sújtják.

Bohus Károly

a bánsági magyar evangélikus egyház főesperese, tegnap ünnepelte meg születésének hevenedik évfordulóját. Bohus Károly, aki bánsági születésű, közel ötven esztendeje működik a lelkes pályán. Husz esztendő előtt került a temesvári magyar evangélikus hitközség élére. A temesvári evangélikus egyház újabbkori felvirágozása az ő érdeme. Tegnap hetvenedik születésnapja alkalmából a temesvári egyház presbitriuma teljes számban kereste föl. Nauer György nyugalmazott táblabíró üdvözölte a hetven esztendő főesperest és rámutatott azokra az érdemekre, amelyeket Bohus Károly munkásságával szerzett. Az ősz főesperes meghatva mondott köszönetet az üdvözölésért és hangsúlyozta, nem az ő érdeme, hogy a hetvenedik születésnapot megérte, hanem Istené, aki neki ezt a szép kort megadta. Ha Isten megérni engedi neki a nyolcvanadik születésnapot, vagy azon túl is élheti még, ugy életének hátralévő részét is arra akarja felhasználni, hogy Isten dicsőségére és embertársai üdvösségére és jóvoltára működjen. Kérte a presbitereket, hogy munkájában eszentul is olyan hathatósan segítsék és támogassák, mint eddig. Az evangélikus nőegylet nevében Busse Artunné köszöntötte a főesperest, köszönetet mondott neki azért a gyáralításért, amelyben a nőegylet jótékony működését mindenkor részvettette és ezt a jóindulatát kérte a nő részére is.

Febr. 6. Filharmonia jubiláris hangversenye a városi színházban

Mosolyogva fogadta Gandhi a letartóztatására megjelent rendőrtisztviselőt

Bombayból és Kalkuttából érkező jelentések szerint az indiai alkirály a legcélszerűbb harcot kezdte meg az indiai nacionalista kongresszus ellen. Amikor Gandhi hazatért az országáról jelentést adtunk és beszámoltunk arról, hogy Gandhi és hívei fokozott agitációt fognak folytatni Anglia ellen, annak a véleményünknek adtunk kifejezést, hogy valószínűleg sor kerül Gandhi újabb letartóztatására. Ez vasárnapról hétfőre virradó éjszaka be is következett. Gandhi vasárnap este együtt volt számos hívével és jövő tervéről beszélt. Váratlanul megjelentek a rendőrség emberei és ügyészi végzést mutattak föl, amely Gandhi letartóztatását rendeli el. A végzés az intézkedést nem okolja meg, mindössze annyit mond, hogy elég ok

van Gandhi letartóztatására. Gandhi mosolyogva fogadta a rendőrtisztviselőket kijelentését, majd közölte, hogy szívében nem érez semmi bosszúvágyat és ezentul is szeretettel fog küzdeni Anglia ellen, mert miként az angolok ragaszkodnak a maguk függetlenségéhez, éppen úgy akarják a hinduk is a maguk függetlenségét. A jelenlévők sírva fakadtak, amikor Gandhit elvezették. A felesége azt kérte, hogy férjét a börtönbe kísérhesse, amit azonban nem engedtek meg neki.

Ugyancsak vasárnapról hétfőre virradó éjszaka tartóztatták le Bombayban Patel, a pániindiai nacionalista kongresszus elnökét is. Gandhit és Patel a poonai fogházba szállították. Ez ugyanaz a fog-

ház, amelyben Gandhi első letartóztatása idején is volt. Az alkirály azonban nem érte be a hindu nacionalisták két vezetőjének letartóztatásával, mert rendeletet adott ki, amelynek alapján a nacionalista kongresszus minden pénzkészletét és iratát lefoglalták. A rendelet szigorú büntetés terhe mellett megtiltja a lakosságnak, hogy bármilyen formában támogassa a hindu nacionalista kongresszust. Minden gyűlés egész India területén szigorúan tilos.

Nehrut, a pániindiai kongresszus vezérének, akit néhány hét előtt tartóztatták le, tegnap elítélték. A büntetés két évi súlyos börtönre és kétezer rupia pénzbüntetésre szól.

Eső váltotta fel a Bánságban a hatalmas méretű havazást és most több helyen árvíz veszedelme fenyeget

Temesvárott és Temes megyében az időjárás megenyhült. Vasárnap délután szemezni kezdett az eső, amely este nagy zuhataggal indult meg és hétfő reggelig egyfolytában tartott. A hétfői nap folyamán kisebb időközökben többször volt eső. A sok esővizet a magas hó szivacsaként fogta föl, ami rendkívüli nehézséggé tette az utcák megtisztítását.

A város minden részében dolgoznak a hókaparók, akik azonban nincsenek kellő számban és különben is minden rendszer nélkül végzik a munkát.

A munkavezetők nem gondoskodtak róla, hogy az utcakereszteknél a kocsitakon keresztül átjárókat csináljanak és így a közönség bokán felül kénytelen volt belegázolni nemcsak a vizes hóba, hanem a legtöbbször helyen jéghegybe. A hó eltakarítása a város területén igen lassan folyik, aminek oka az, hogy a város nem tud elég munkást kapni erre a célra. Hiába hívta föl a városi köztisztviselési hivatal ismételtén a munkanélkülieket, azok vonakodnak jelentkezni. A város most név szerint fog megfelelő számú munkanélkülit felszólítani, hogy végezzék hóeltakarítást napszám ellenében és azoktól, akik nem vállalkoznak erre, megvonja a munkanélküli segélyt. A parkokban az ázott hó súlyos terhe alatt sok fa kidőlt.

A temesvári vasutigazgatóság területén vasárnap délelőtt helyreállt a forgalom.

Azokon a vonalokon, amelyek be voltak havazva és amelyeken a forgalom szünetelt, a vonatok ismét rendszeresen járnak. Zavartalan lett immár a vasúti közlekedés Jugoszláviával és Magyarországgal is, ahol a havazások szintén megszűntek és a hótól eltorlaszolt pályákat meg lehetett tisztítani. A temesvári vasutigazgatóságnál most azonban attól

tartanak, ha az eső és az olvadás a megindult mértékben tovább tart, akkor ma estére már újabb zavarok lesznek a forgalomban és pedig az árvizek miatt, amelyek a pályát sok helyen előntik. Ennek megelőzésére már folynak a munkálatok és a nagy hőtömegekbe a víz számára mindenütt levezető árkokat ásnak.

A pályák alatt épített átvezetéseket mindenütt megtisztítják, hogy a lefolyást biztosítsák.

A temesvári vasutigazgatóság más területein viszont annál nagyobb mértékben megindult a havazás és zavarokkal fenyeget. Így vasárnap óta szakadatlanul esik Brád, Déva, Hátszeg, Karánsebes, Resica és Anina vidékén. Ezek a vonalok állandóan járnak hókékek, hogy a hó összeroldását megakadályozzák.

Az ország több helyéről újabb havazásokat jelentenek. Erdély északi részében, egész Bukovinában, tegnap hajnalban újabb hóföregtet vette kezdetét. Bukovinában huszonegy órája havazik és a vonatközlekedés helyenkint teljesen szünetel, helyenkint pedig átszállással bonyolítják le.

Tegnap délelőtt a vasúti vezérigazgatósághoz érkezett je-

lent szerint a vasúti forgalom Magyarországgal Bihar-püspökín, Szalontán és Tenkén át a nagy havazás és a forgalmi zavarok miatt késedelmet szenved.

Az ország többi részében a forgalmat helyreállították.

Zavarok mutatkoznak még a telefonszolgálat körül is. Erdélyben és Bukovinában a szolgálatot már helyreállították, ellenben Bukarest, Jasi, Focseani, Galac, Braila, Buzau, Konstanca és Giurgiu között még mindig nincsen távbeszélőforgalom. Külföld felé az összes vonalak rendszeresen vannak. A megsérült táviróvonalakat kijavították úgy, hogy a táviróforgalom akadálytalanul helyreállították és a rádió útján a távirat továbbítását tegnap becsinálták.

Budapesti jelentés szerint Magyarországon az idő megenyhült. Sok helyen eső esett.

A vasúti forgalom helyreállt és az egész országban zavartalanul bonyolódik le. Csak a Romániából Bihar-keresztes felől és a Jugoszláviából érkező vonatoknál vannak még némi késések.

A meg nem támadási szerződés román-orsz tárgyalásai a két állam rigai követneinek tanácskozásaira szorítkoznak

A román-orosz meg nem támadhatási szerződés a megvalósulás stádiumába lépett. Tegnapig bizonytalan volt még, hogy a közvetlen tárgyalásokat hol tartják. Ugyanis — amint közöltük — a szovjetek ragaszkodtak Moszkvához, míg Romania Rigát ajánlotta. A szovjetek végül hozzájárultak a román javaslatához. Ebben az esetben a tárgyalásokon nem speciális bizottságok vesznek részt, hanem

Sturdza Mihály, Románia rigai követe, tárgyal a rigai szovjetkövettel. Valószínű, hogy ezek a tárgyalások csak a meg nem támadhatási szerződésre vonatkozó álláspontok kölcsönös leszögezésére szorítkoznak. A meg nem támadhatási szerződés kérdésében a kormány tagjai ma minisztertanácsot tartanak és utána Ghica herceg külügyminiszter Varsóba utazik, ahol véglegesen előkészíti Sturdza Mi-

hály rigai követ számára a tárgya használatát és utasítást ad a követnek. A román-orosz tanácskozások január tizenötödikén kezdődnek.

Baltával megölte vadházastársát, amiért nem akart visszatérni a közös lakásba

A budapesti Augusztá-telepen, amely több ezer szegény embernek a lakóhelye, tegnap hajnalban véres gyilkosság történt. Kőszegi Károly negyvenhárom esztendőes sirásos több éve együtt élt Száponyi Juliával negyvennégy éves napszámosnővel. Karácsonykor valami miatt olyan nagyon összevesztettek, hogy az asszony otthagya a sirásót és külön lakásba költözött. A sirásos több alkalommal felkereste Száponyi Juliát és a visszatérésre kérte, azonban mindannyiszor hiába. Vasárnap este bánatában koresmában megivott egy liter bort, azonban úgy tizenegy óra tájban lefeküdt. Hajnali három óra után fölkel, felöltözködött és eltávozott hazulról. Nemsokára ott volt Száponyi Juliával lakása előtt és zörgött az ajtón. Kőszegi Károly teljes erejéből rázta az ajtó kilincsét, azonban az asszony nem bocsátotta be. A sirásos erre bezúzta az egyik ablakot és azon keresztül hatolt be a lakásba. Ott kijelentette Száponyi Juliát, hogy nem tud nélküle élni és könyörgött, hogy térjen vissza hozzá. Az asszony tagadó válaszára düh fogta el és meglátva a szoba sarkában egy baltát, azt fölkapta és rárohant a sikoltozó asszonyra, aki a csapások alatt vértől borítva eszméletlen állapotban összeesett. A sikoltozásra előfutó szomszédok látták, amint Száponyi Juliával lakásának ablakán keresztül egy férfi ugrott az utcára és szaladásnak eredt. Utána vetették magukat, elfogták és felismerték benne Kőszegi Károlyt, akit átadtak a legközelebbi rendőrnél. Az előhívott mentők Száponyi Juliát még életben találták, kórházba akarták szállítani, azonban a szerencsétlen asszony a mentőkocsiban meghalt.

A főkapitányságon Kőszegi arra hivatkozott, hogy a gyilkosságot szerelemből követte el. Nem készült a gyilkosságra, ellenben az volt a szándéka, hogy öngyilkos lesz, ha az asszony nem hallgatja meg. Amikor aztán felindulásában a lakásában talált baltával meggyilkolta az asszonyt, annál inkább akart öngyilkossá lenni és ez volt az oka annak, hogy a lakásból el akart menekülni és odahaza az öngyilkosságot végrehajtani. A zsebében tényleg találtak több búcsulevelet, amelyekben bejelenti öngyilkosságát. Az egyik levél a meggyilkolt asszonynak szólt.

Lupényi Kőszénbánya R. T.
tűzvesztés bányák eredeti
bánya árban árusít:
kézzel
válogatott szalon szenet,
mely 7200 kalóriás, kőmentes nem
füstölő.
Kétszer mosott kovács szenet
100 kg-tól fejlebb házhoz szállít,
garantált súlyban
Lupényi kőszénbánya lerakat
IV., Begajbóssor 17. Múzeum mellett.
Telefon 13-01.

Déli Hírlap

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
BELVÁROS, SZENTGYÖRGY-
TÉR 4. SZÁM.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Havonta 80, negyedévre 240, fél-
évre 450, évente 900 lei. — Kül-
földre: havonta 110, negyedévre
330, félévre 690, évente 1290 lei,
vagy egyenlő értékű valuta.

Telefon:

2-52, este 9 után 10 és 2-42.

A szerkesztésért és kiadásért a
főszerkesztő felel.

A „Helicon” Bányati Nyomda R.-T.
nyomása.

LEGENDA

formájában beszéltek inkább róla, mint valóságként a párisi Szent Eustache templomban, hogy kallódik valahol, ki tudja, padláson vagy pincében, egy csodaszép szőnyeg, amelyet még XV. Lajos király ajándékozott kétszáz éve az egyháznak. Sokáig keresték, azután felhagyták a reménnyel, hogy valaha is előkerül. Kétszáz éves finommunkájú szőnyeg kivételes művészi érték. Olyan ritkaság, mint egy Velasquez vagy egy Rembrandt. A Rothschild vagyonnak például felbecsülhetetlen része az a régi hollandi szőnyeggyűjtemény, mely a Louvreban van állandó letétben. Amikor már rég letettek minden reményről, egyszerre csak tavaly egy műértő abbé megtalálta valahol egy zugban a keresett kincset. De micsoda állapotban! Kifakult, porlepte, szétmáló rongy volt, egyetlen színe sem látszott piszoktól-folttól. A gobelin-gyár tudós igazgatója azonban elkérte, hogy megkísérelje, rendbehozatalát. Maga az állam kétszázézer frankkal járult hozzá a munka költségeihez. Egy évig dolgoztak rajta a legkitünőbb munkások. Millimétert milliméterre dolgoztak föl lassan. Egyszerre csak foragyogott, mint az új és mégis tökéletesen a régi. Most kiállították. A szakértők azt mondják, hogy nem is lehet fölbeesülni, olyan egyedülálló remeke az ófrancia szövőművészetnek.

Flaneur.

— A király ujévi üdvözlése. Faur Liviusz miniszteri igazgató, temesvári iparfőfelügyelő, hódolat-teljes táviratban köszöntötte az új év alkalmából Károly királyt. Az uralkodó megleghangú táviratban köszöntötte meg a figyelmességet. Szívélyes táviratváltás folyt le Titulescu kndoni követ és Faur Liviusz között is. Ujév alkalmából Faur táviratilag üdvözölte a St. Moritzban üdülő Titulescut, aki nyomban válaszolt.

— Pop Valér dr. tárgyalásai a Vatikánnal. Pop Valér dr. erdélyi miniszter, január tizenegyedikén utazik Rómába, ahol a Vatikánnal az erdélyi katolikus státust érdeklő kérdéselben tárgyal. Tudvalevőleg a kormány arra az álláspontra helyezkedett, hogy a katolikus státus privilegizált helyzetet élvez. A vatikáni tárgyalások január huszadikán előtt kezdődnek.

A Franciaországba csalt és becsapott szerencsétlen romániai munkásokról senki sem akar tudni

Uj és újabb szárnysegett munkáscsapatok érkeznek haza Franciaországból. Azoknak a szerencsétleneknek ezreiből valók, akiket 1930 tavaszán verbuváltak főleg Erdélyben és a Bánságban. A munkaügyi miniszterium is előmozdította a romániai munkásoknak Franciaországba való özőnlését. Ott azonban nagy csalódás fogadta őket. Először is nem kapták meg azt a magas bért, amelyet számukra kültetésbe helyeztek, másodsor az utazási költséget havi részletekben levonták tőlük. Az igazi csapás azonban a szerződés lejártakor érte őket. Utolsó napon közölték velük, hogy másnap már ne álljanak munkába. Hónapokig hányódtak kenyér telennél Franciaországban és sokan még most is ott vannak. Csapatonkint sikerül nekik a párisi román követség segítségével a román határig eljutni. Temesvárott már két ilyen lerongyolódott, kiéhezett csapat jelentkezett, akiket aztán a város volt kénytelen élemezni és to-

vább utaztatni. Néhány nap óta Temesvárott van egy harmadik ilyen munkáscsoport is. A város ezeket a szerencsétleneket az éjjeli menedékhelyen helyezte el és a nép könnyűen élemezte őket. Tegnap délelőtt S agovici Sámuel dr. városi főjegyző telefonon felhívta a munkaügyi miniszteriumot és jelentést tett az esetről. Kérte, hogy gondoskodják a miniszterium a szegény emberek hazatéréséről annál is inkább, mert a munkaügyi miniszterium mozdította elő annak idején kivándorlásukat. A miniszterium azt válaszolta, hogy a hazatérő munkások utiköltségének és elátásának költségeire nincsen fedezete és kéri a várost, hogy továbbítsa őket illetőségi helyükre. A város elhatározta, hogy ebben az ügyben jelentést tesz a munkaügyi és belügyi miniszteriumoknak és kéri fogja, hogy a várost az ilyen rendkívüli és terhes kiadások alól meentsék föl.

— Vízkereszt ünnepét tartja holnap a kereszténység. Szerdán általános munkaszünet van. A katolikus templomokban már ma délután tartják meg a szokásos vízszentelést, a görög keleti román egyház pedig holnap szenteli meg a szokásos ünnepek keretében a vizet a Bega partján. Az összes templomokban holnap a rendes ünnepi istentiszteletek lesznek. Vízkereszt ünnepére való tekintettel ma este a színházban és a mozikban nincsen előadás és nyilvános helyeken a zene tilos. Vízkereszt ünnepével kezdődik a farsang, amely ebben az esztendőben — mivel husvét már március 27-re esik — csak február 10-ig tart, tehát mindössze öt hétig. A nyomor egyre nő, így aztán senki nem fog sirni azon, hogy a farsang rövid, mert ha akármilyen rövid is volna, ugysem lenne senkinek sem kedve farsangolásra.

Több 200 Leleért méterenként kapható
BASCH ANDOR
(volt vendéglők) fialepén
Műsorváros, Dobánybevédtől szemben

— Műsoros est Zombolyán. A zombolyai katolikus hitközség január 9-én, az összes zombolyai egyesületek közreműködésével jótékony célu műsoros estélyt rendez. A nagyszabású estélyre serényen folynak az előkészületek. Az estély iránt máris nagy érdeklődés nyilvánul meg.

— A Magyar Párt munkástelepi tagozata sikerült műkedvelői előadást rendezett. A műsor esomé jól összeválogatott számból állott. Az előadók közül különösen F e k e t e Rózi és G a l Gyula tündek ki.

* Royal szálloda Temesvár-Józsefváros. Elsőrendű kényelemmel berendezett szobák, figyelmes kiszolgálás, mérsékelt árak. Szobák havi bérletben is kaphatók.

— In memoriam... A Magyar Párt ifjusági tagozata vasárnap délelőtt a belvárosi temetőben testületileg felkereste vasuti szerencsétlenség következtében váratlanul elhalt házaanyjának, D r a g o d á n Pálnak sírját. A sírnál ifj. Kubán Endre főtitkár gyászbeszédet, Molnár Endre elnök pedig imát mondott.

— A hivatásos tűzoltók száma. A belügyminiszter annak idején intézkedett, hogy a városok minden ezer lakos után egy hivatásos tűzoltót kötelesek tartani. Temesvár lakosságát hetvenkétezerre vették és így a város hetvenkét tűzoltót tarthatott. Az új népszámlálás alapján azonban a katonaság hozzászámításával a miniszter Temesvár lakosságát százezerre becsüli és száz hivatásos tűzoltó tartását engedélyezi. A város takarékosági szempontból egyelőre nem alkalmaz száz hivatásos tűzoltót és nem emeli föl a tűzoltóság hetvenkét főből álló létszámát.

MOZI

Mozik mai műsora.

A holnapi ünnepre való tekintettel ma este nincsen előadás.

Ha szép akar lenni,

használd KULKA-féle
lilium-tejkrémet, lilium-
tejszappant, liliumpu-
dert, 3 színbet. Kapható
kizárólag KULKA Emil városi
gyógyszertárban, a „Fekete Sas-
ker” Belváros, Szent György-tér

A Népáruház

1932. febr. 1-én a Sváb Köz
pontban helyiségeibe

Dom-tér 9 sz.

(a Dom-templom mellé)

átköltözik

és addig a raktáron lévő
összes árukat jutányosan
árusítja. Használja ki ezen
alkalmat és szerezz be
most szükségleteit.

Elárusítóhely február 1-ig a régi helyiségben Belváros, Corvin Mátyás-u. 4.

Primaria Municipiului Timisoara.
No. IV., 54851.

Publicatiune.

Se aduce la cunostinta celor interesati, ca in ziua de 25. Ianuarie 1932, ora 10 a. m. se va tine in localul Primariei Municipiului Timisoara, etaj . usa 59. situat in circ. I. Piata Libertatii No. 1, licitatie publica pentru darea in intreprindere de: 450 m³ lucrari de pamant, 520 m³ lucrari de pavei, 200 m. curent „marginie”, transportul a 3.700 q si 1.000 m³ diferite materiale, transportul inclusiv furnizarea a 450 m³ nisip de Beghei si transportarea de diferite materiale cu trasura 2 cai pentru 50 ore.

Licitatia se va tine in conformitate cu art. 88—110 inclusiv din legea contabilitatii publice, Regulamentului O. C. L. si norme publicate in Monitorul Oficial No. 127 din 4. Iunie 1931.

Toate persoanele care vor lua parte la licitatie vor depune pe langa oferta si garantie de 5 la suta din valoarea lucrarilor-furniturii oferite, iar oferta se va face numai in conformitate cu caetele de sarcini cari pot fi vazute in fiecare zi dela ora 8 pana la 12 in localul Directiunei Tramvaelor municipale din circ. II. Bulev. Tache Ionescu No. 48.

Timisoara, la 25. Decembrie 1931.
Primaria Municipiului Timisoara.

Hirschmann Károly, Arad, Str. Gh. Lázár 17
Vizonteladók magas kedvezményben részesülnek!
Követelje rádiókereskedőjétől ezen kiváló újdonság bemutatását.

TRIO-TRON

rádiócsövekre behangolva! Valódi elektrodinamikus hangszórával. 5 csövel, Lei 16.000.—

TRIO-TRON

csövek. Árnycöltrácsu magas frekvencia, arnycöltrácsu audion, 2 Walter háromrácós megerősítés, kétoldalu egyenirányítás, 200—2500 hullámhosszra.

Hangerő szabályozó!

Hullámcsapda!

Szimpla kezelés!

Vezérképviselőt:

Takács József

írásabó
Budapest
IV., Városház-u. 16

— Erdekes karrier. Az új jugoszláv szenátorok között van Popovics Mihán, az ismert publicista. Popovics Mihán a háború alatt eracsme gyében gazdálkodott, általában Temesvárott lakott és újsírói működését is kifejtette. A háború után Jugoszláviába költözött, ahol előbb Zeitan volt főszoigabiró, majd képviselő lett. Azóta államban Belgrádban lakik és publicistika működését fejt ki. Szenárrá a Vajdaságban választották meg.

— A beivárosi zsidó hitközség újonnan megválasztott vezetősége Nyiri Jenő elnök vezetése mellett tartotta első ülését. Nyiri Jenő elnöki megüjtőjában kegyeletes szavakkal emlekezett meg nagy elődjéről, Vérés Adolfról és ciparentálta Rothart Jakabot. Drechsler Miksa r. főrabbi áldást kért Nyiri Jenő elnök és a vezetőség működésére, majd Molnár Gyula dr., Löffler Géza dr., Járkus József dr., Salamon László hitközségi titkár és Weiss Sándor elnököt Nyirit, akit a zsidóság osztatlan támogatásáról biztosítottak. Nyiri Jenő meghatottan mondott köszönetet a fogadalmat tett, hogy legjobb tudásával vezet majd a temesvári zsidóság ügyeit. Ezután megalakították a különböző bizottságokat.

— Egyházi zene a székesegyházban. Amúri hatodikán, Vizeskert ünnepén, délelőtt 10 órakor kezdődő nagyüjtésén a katolikus Dóm ének- és zeneára Griessbacher Péter Szent József miséjét adja elő (első ízben). Féltozó részek: Schiffels, Gruber és Friesbacher műveiből.

— Az Arany János Társaság január 12-én délelőtt tizenegy órai kezdéssel, a Magyar Ház nagytermében tartja idei első felolvasó ülését, Jörge né-Draskócy Ilma elnöki megüjtője után, a Temesvári Dalkör egy kóruskompozíciót ad elő. Metzger Márton dr. prépost, a Társaság rendes tagja tart előadást, Illésné Sas Jolán saját verseiből mutat be szemelvényeket, míg Ozorai Lajos dr. esztétikai értékelést mond. Egy női ének-kettősszám és egy instrumentális szólószám szerepel a műsoron. A Társaság vendégeket szívesen lát, belépődíj nincs.

— A régi lövölde sorsa. A temesvári polgári lövölde és a rajta levő épületek a magyar Vörös Kereszt Egyesület tulajdonát képezik. A polgári lövöldét egyelőre a város kezeli és végelesen annak sorsáról csak akkor történhetik intézkedés, ha Románia és Magyarország között bizonyos függő kérdések rendezésre kerülnek. A romániai Vörös Kereszt Egyesület temesvári fiókja a városhoz beadványt intézett, amelyben kéri, hogy a polgári lövöldét a rajta levő épületekkel együtt a Vörös Kereszt Egyesületnek adja át.

— Tárlat, ahol a képeknek egyforma ára van. Litticzky Endre festőművész képiállítása, amelyen száz elsőrangú művészi alkotás kerül bemutatásra, január 6-án, szerdán nyílik meg a Lloyd-soron levő Széchenyi-palota sarokhelyiségében. A kiállítás érdekességét növeli az a körülmény, hogy a művészi képek árait egyforma összegben állapították meg és sors-huzás útján döntik el, kihez milyen értékű kép kerül.

Bethlen György gróf ekszpozéja

A tízéves kormányzati rendszer eredménye az, hogy sok romániai magyart a bolsevizmus karjaiba kergettek

A Magyar Párt kolozsvári tagozata rendes évi közgyűlést tartott, amelyen az évi jelentést Hantos Béla főtitkár terjesztette elő, aki vázolta a tagozat működését és a sulyos helyzetet, amelyben ma a romániai magyarság él. Utána Bethlen György gróf, az Országos Magyar Párt elnöke tartotta politikai ekszpozéját és a következőket mondotta:

— A Magyar Párt parlamenti csoportja megtette a szükséges előterjesztéseket a parlamentben tárgyalásra kerülő javaslatok vitája során. A parlamenti csoport feladatait a felirati javaslatához mondott fejtegetéseinkben kifejezésre juttattuk.

Hajlandók vagyunk szociális és gazdasági téren támogatni a kormányt, ha megfelelő javaslatokkal lép a parlament elé. Ez azonban sajnos nem száz százalékban történt meg.

Bethlen György ezután az egyes törvényjavaslatok körüli munkásságot ismertette, majd gazdasági természetű kérdésekről ezeket mondotta:

— A közigazgatási törvény módosítása után, amely újabb jogbizonytalanságot keltett, főképpen a parasztdósságok tehermentesítése és a polgári osztály megmentése érdekében kifejtett tevékenység foglalták le időnként. A bankamatok túlnagyok voltak, ennek oka részben az, hogy a jegybank is magas kamatlábat számít. Meg kell mentenünk a bankvagyonot és védenünk kell a hitelezőket is. Védenünk kell azt a kétszáznyolevan magyar falusi gazdaszövetkezetet, amely száz-ezer taggal és háromszázharminc millió lei értékű vagyonnal a ki-

— Coste Gyula dr. — szenátorjelölt. A Bratianu György-féle liberális párt temesi szervezetének megyei tanácsa tegnap délelőtt ülést tartott és egyhangulag Coste Gyula dr. pártelnököt jelölte az időszaki választásra szenátorjelöltnek. Miclea Romulusz dr. főtitkár még tegnap délben benyújtotta a temesvári törvényeszen Coste Gyula dr. jelölését.

— Felszentelték a Berzava új hidját. Resicán ünnepélyes külsőségek között adták át a forgalomnak a Berzaván átvezető új hidat. A lobogókkal felszított hidat Jeremia dr. görög keleti lelkész szentelte fel. A prefektus képviselőjében Milutinovic Kornél főszoigabiró adta át a hidat Crenian Jenő resicai polgármesternek, aki méltatta a megye és a város lakosságának áldozatkészségét. A resicai polgárság nevében Popovici dr., a Resica-művek nevében pedig Bálint Miklós beszélt. Az új hidat a resicai hidgyárban készült és előállításai költségei egy millió leit tettek ki.

— Az evangélikus nőegylet január hatodikán, szerdán délután öt órai kezdettel jótékonycélu dal- és áriadélután rendez a Tiszti Kaszinó nagytermében. A pompás műsor keretében Fritz Paula, Birtler Paula, Siegl An-

tal, Csermák Lajos, az ismert tenorista, Schmidt Károly, a resicai közönség kedvence és dr. Harkányi Sándorné lépnek fel, aki özevgy dr. Kovács Gézáé zongorakísérete mellett magyar nótákat ad elő. A hangverseny fénypontja Ally von Arner hangverseny-énekesnő fellépte lesz, aki Steiner Ida zongorakíséretével Schubert-dalokkal és román zeneszerzők műveivel szerepel. A hangverseny után tánc következik.

— **az ortodox egyházat a vagyont az ortodox egyházakkal szemben hatvan százalékos előnyben részesítették, ami annyit jelent, hogy a kisebbségi egyházak papjai aránytalanul kisebb kongruát kapnak. Ugyanilyen mostoha elbánásban részesültünk az iskolasegélyek terén is.**

— Nyugdíjasaink és az elbocsátott magyar vasutasok érdekében folytatott mozgalmaink nem jártak sikerrel. A tíz éves kormányzati rendszer eredménye az, hogy sok magyart a bolsevizmus karjaiba kergettek.

Az elnök beszédét azzal zárta, hogy a parlamenti csoport feladatát lelkiismeretesen látta el és a magyarság további támogatását kérte.

Bethlen Györgyöt szavai végeztével lelkes ünneplésben részesítették. Ezután Balázs István kisgazda azt indítványozta, hogy az országos választásokat megelőzően az esetleges paktumtárgyalásokat ne az intézőbizottság intézze, hanem közgyűlési döntés alapján foglaljon a magyarság állást. Ezután sor került a választásokra. Hantos Béla főtitkár bejelentette, hogy Pál Árpád dr. tagozati elnök Nagyváradra való költözése miatt lemondott és javasolja, hogy a tisztikar megválasztására jelölő bizottságot

küldjenek ki.

Wass András dr. bejelenti, amennyiben a jelölőbizottságba nem veszik fel az ugynevezett harminc évesek képviselőit, akkor bizalmatlansági indítványt terjeszt elő.

A harminc évesek csoportjának megbízottja erre a jelölőbizottságba került. Amikor a jelölőbizottság munkájával elkészült és azt nyilvánosságra hozta, vihar támad. Elnöknek Vásárhelyi János dr. református püspökhelyettesét javasolja, amit egyhangulag elfogadtak. Alelnöknek Zagoni Istvánt jelölték. Erre hangos jelenetek támadtak.

— Miért nem jelölték a harminc évesek képviselőjét az elnöki tisztségre a megegyezés alapján?

Végül a harminc évesek kijelentik, hogy ők a közgyűlés botránymentes lefolyását biztosították, ha képviselőjük alelnökséghez jut. A harcias jelenetek véget érnek és a harminc évesek képviselőjében Sulyok István drt jelölik alelnöknek.

Péterffy Jenő dr. úgy véli, hogy a megegyezés ellenére a harminc évesek szabadcsapat módjára viselkednek, amire ismét botrányos jelenetek következtek.

Zagoni István dr. alelnökségét illetően szavazásra kerül a sor és Zagoni 64 szavazattal 34 ellenében alelnökké választják.

Vásárhelyi János dr. a tagozat új elnöke kijelentette, hogy programot még nem ad, de azokkal fog együtt dolgozni, akik részesei akarnak lenni a becsület, tisztességes és felelősségteljes munkának. A közgyűlés ezután megválasztotta még a tisztikar többi tagjait.

BETHLEN ISTVÁN POLITIKAI KLUBOT ALAPÍTOTT. A magyarországi politikai életnek szenzációja, hogy vasárnap új politikai klub alakult meg. A klub elnöke Bethlen István gróf volt miniszterelnök, tagjai sorában vannak Korányi Frigyes báró pénzügyminiszter, Kenéz Béla kereskedelmi miniszter, Herczeg Ferenc felsőházi tag, Grátz Gusztáv dr. volt külügyminiszter, Kornfeld Mór, Chorin Ferenc és számosan mások. Az új politikai klub a Magyar Szemle Társasághoz alakult, amely azonban eddig nem foglalkozott politikával és teljesen ekskluszív életet folytatott. Az új klub célja nyilvánvalóan az, hogy Bethlen István gróf politikai híveit tömörítse.

— Eljegyzés. Löffler Hédyt, Löffler Géza dr. ügyvéd és neje bájos leányát, eljegyezte Berdaeh Andor, a Temesvári Bank és Kereskedelmi r.t. tisztviselője.

FELHÍVÁS HÁTRALÉKOS ELŐFIZETŐINKHÖZ. Felkérjük mindazon előfizetőinket, akik az előfizetési díjait hátralékban vannak, hogy a hátralékokat mielőbb rendezni sziveskedjenek, mert ellenkező esetben kénytelenek leszünk a lap további küldését beszüntetni és követelésünket érvényesíteni.

Erdemes karmester ünneplése. A zombolyai Landestreu egyesület társas vacsorát rendezett Linster József karmagy huszonöt éves jubileuma alkalmával. A társas vacsorán a Kaszinó zenekar tagjai és a jubiláns számos barátja vett részt, akik lelkes ünneplésben részesítették a jubiláns karmagyot. Az üdvözlő beszédet Mersdorf Jenő káplán, a Landestreu egyesület elnöke tartotta. A vacsorán még számos felköszöntő hangzott el, amelyek Linster József huszonöt éves tevékenységét méltatták.

*** Olcsó utazás Budapestre január 1-ig.** Kedvezmény van a vasutakon, még pedig úgy a gyors-, mint a személyvonatokon. Az első és második osztályban a közvetlen alacsonyabb kocsiosztályra váltott egész jeggyel, a harmadik osztályban pedig második osztályú féljeggyel lehet utazni. Az ezen kedvezményre jogosító igazolványok lapunk kiadóhivatalában kaphatók. A gyorsvonati igazolvány ára 120 lei, a személyvonatra érvényes igazolvány ára pedig 60 lei. Igazolványt szívesen küld vidékre utánvétellel is a Déli Hírlap kiadóhivatala (Temesvár, Szentgyörgy-tér 4.) A pénz előzetes beküldése esetén kérünk husz lejt mellékelni postaköltségre.

Elmebeteg asszony garázdálkodása Lippán. Izgalmas esemény játszódott le Lippán, ahol Tifoi Rozália elmebeteg asszony megtámadta Bodea Pascu vasutast. Tifoi Rozália az utcán megszólította a vasutast és kisebb összeget kért kölcsön. A vasutas azonban elkergette az asszonyt, aki erre teljes erőből areculütötte Bodea Pascut. Az örült asszony a Maros partján ismét felbukkant a vasutas előtt és súlyos sérülést okozott a szerencsétlen ember altestén. A garázdálkodó örült asszony Lippa város lakosságát rettegésben tartja.

Né hánagolja el a személt
Szemüvegek nagy választékban
TEJNOR FERENC és Tsa
optikai üzletében
Temesvár II., Kossuth-tér 1. Tel. 5-61

Gyilkosság lett a régi haragból. A Resica közelében levő Lupák község lakosságát kettős gyilkosság tartja izgalomban. A falu fiatalága az egyik korezmában tartotta meg a szilveszteri mulatságot, amelyen a Radics testvérek, György és Péter, valamint régi haragosok, Zsuzsán Sándor is résztvett. A Radics testvérek a mulatságon szököttársa keveredtek Zsuzsán Sándorral, akihez egy széklet vágta. Az inzultus után Zsuzsán eltávozott és az utcán megvárta haragosait. Amikor a Radics testvérek hajnal felé elhagyták a korezmát, Zsuzsán közéjük ugrott és a kezében levő késsel mindkettőt megölt. A vérengző legényt a csendőrség elfogta és az orvaimai ügyészségi fogházban helyezték el.

*** Női zenekar hangversenyez estén** kint a gyárvárosi Szarvas kávéház éttermében és borozójában. Erdélyi kitűnő fajúborok és szolid árak.

— Boksáni urasszony halála. Boksánbányán rövid szenvedés után hatvanhét éves korában elhunyt Páléta Ferencné, született Reich Erzsébet. Páléta Ferenc nyugalmazott UDR főfelügyelő felesége. Halálát férje és gyermekei, Margit, Erzsébet, Frigyes, valamint testvére Mária, Páléta Jenő tábornok özvegye, sógora Páléta Győző dr. tatabányai egészségügyi tanácsos és kiterjedt rokonság gyászolja. Az elhunyt urasszony holttestét a boksánbányai temetőben helyezték örök nyugalomra.

Elektrodinamikus **ARANY-HANG** superheterodina

ATWATER KENT RADIO

Lényegesen!

SUPERHETERODYNA „VOCE DE AUR” ELECTRODYNAMICĂ
ATWATER KENT RADIO

megjelenésétől kezdve nincs semmi okunk már a tévovázásra.

Minden tekintetben tökéletes!

Ami azt jelenti, hogy minden várható e készüléktől: a legkiválóbb szelektivitás, érzékenység, elektrodinamikus hangszínezés, erősség, megbízhatóság, üzemanyag a villamos vezetékből, antenna nélküli működés, elegancia.

Ára az egész készüléknek, felszerelve és a lakáson átadva

17.400 lei

de készpénzfizetés esetén 10 százalék engedményt kap. Ha birtokában régi típusú készülék van, bármilyen márkájú is legyen, bizonyos, hogy az divatjártult és rekedt.

Cserélje be egy elektrodinamikus ATWATER KENT, „ARANY-HANG”

superheterodin készülékre, csekély árdiferenciával, katalógusunk ajánlata szerint.

Vezérképviselő: Radio Electrica, Bucuresti, Calea Victoriei 82.
Fiókképviselő Temesvárott kizárólag: Kaldor, Szentgyörgy-tér 4.

Titulescu a jövő héten hazaérkezik és bekapcsolódik az aktív belpolitikába

A politikában esend uralkodik és csak Titulescu hazaérkezése okoz némi izgalmat. Titulescu január tizenhetedikén érkezik Bukarestbe. Kormánypartikörök is úgy tudják, hogy felhagy a diplomáciával és visszatér az országba. Ez viszont azt jelenti, hogy aktív szerepet játszik majd a belpolitikában.

Égyre nyilvánvalóbb, hogy mégis azok a körök győzedelmeskednek a Titulescu körüli harcban, akik mindazon őt akarják a nemzeti parasztpárt elnökének: Titulescu mégis elfogadja az elnökséget. Ennek az elhatározásnak azonban most még előre nem látható következményei lehetnek.

— A mai gazdasági helyzet irodalmi meglátásban. A Temesvári Lloyd-társulat felkérésére Kastriener Sámuel hírlapíró vasárnap délelőtt féltizenegy órakor felolvasást tart magyar és német nyelven és abban a mai gazdasági helyzetet irodalmi meglátásban kívánja a hallgatóság elé tárni. A felolvasás beléptidij nélkül a Lloyd nagytermében lesz. Vendégeket szívesen látnak.

*** A DÉLI HIRLAP BUDAPESTEN állandóan olvasható a dunaparti Bristol szálloda hallójában.**

— Halálozások. Zombolyán meghalt Hepp Ferenc gazda nyolcvan éves és Fischer Károly táncosnő negyvenkét éves korában. Mindkét temetés nagy részvét mellett ment végbe.

— A Magyar Nőegyesület ma, kedden délután 5 órakor tartja gyűlését a Magyar Házban. Minden tagot meghív a vezetőség.

— Műkedvelői előadás a Mehalában. A Magyar Párt mehalai tagozata szombat, január 9-én este nyolc órakor a Gimnel-féle vendéglő nagytermében műkedvelői előadást rendez és színrehozza Szilágyi László és Zerkowicz Béla Csókos asszony című háromfelvonásos operettjét. A szereplők Verpeléthy Zoltán, Keresztury Juci, Danes Sándor, Bachel Antal, Bakos Veronka, Verpeléthy Rózi, Demendy Gyula, Buday István, Szitkay József, Lingli Gyula, Kilezer Elza, Bakos Mariska, Lotter Annus, Fodor József, Kertész István, Kertész József, Molnár Károly és Lotter Mariska.

Pénzügyi kinevezések. A pénzügyminiszter Cuceu Illes aradi helyettes pénzügyi adminisztrátort, aki hosszú időn keresztül temesvári szabadosnistrátor volt, krajovai pénzügyigazgatónak nevezte ki. Caranleu György temesvári pénzügyi ellenőrt, akit nemrég Tighinába helyezték át, továbbra is Temesvárott maradjon, amennyiben az áthelyezést hatáiban kívül helyezték. Srám János temesvári pénzügyi ellenőrt a miniszter pénzügyi felügyelővé nevezte ki.

*** Ha Temesvárra jön, kérje megdenült az ingeváras tájékoztatót. (Candacatorul prin Timisoara.)**

— A zombolyai Uri Kaszinó hangulatos Szilveszter-estélyt rendezte, amely várokozason felül sikerült. A nagyszámú közönség kitűnően szórakozott és a legjobb hangulatban reggel hat óráig táncolt. A siker jegyében folyt le a Landestreu egyesület szilveszter-előadással egybekötött szilveszteri mulatsága is. A nagyszerű műsort tánc követte, amely a hajnali órákban véget ért.

Kiváló magyar színész halála. Pálgyi Lajos színész, a budapesti Nemzeti Színház tagja, négy hónapos betegség után tegnap ötvenhat éves korában Budapesten meghalt. Szilágyi különösen a klasszikus darabokban volt kiváló. Az elhunyt emlékező Szegeden színigazgató volt.

Rádió

Kedd, (Január 5.) Bukarest, 1 óra: Gramofonzene. 2 óra: Gramofonzene. 6 óra: Román és könnyű zene. 7 óra 10: Zenekari hangverseny. 8 óra 40: Gramofonzene. 9 óra: A rádiózenekar hangversenye. 9 óra 45: Alexandrescu tenorének hangversenye. 10 óra 5: Szórakoztató zene. **Budapest, 10 óra 15:** Szalózenekari hangverseny. 10 óra 30: Hírek. 10 óra 45: A hangverseny folytatása. 1 óra: Déli harangszó az Egyetemi templomból. 1 óra 5: Gramofonzene. 1 óra 25: Hírek. 1 óra 35: A gramofonzene folytatása. 3 óra 45: Árfolyamhírek. 5 óra: Pista bácsi mesél a gyermekeknek. 5 óra 45: Hírek. 6 óra: Kokoska. Novella. Irta és felolvassa Komjáthy Aladár. 6 óra 30: Operatréseletek. 8 óra: Orgonahangverseny a szegedi fogadalmi templomból. 9 óra 35: Radó József és Vass Henrik szerzeményei. Előadják Tóth Erzsik és Kalmár Pál. 10 óra 45: Hírek utána Toll Árpád és Janesi cigányzenekarának hangversenye. **Bécs, 12 óra 30:** Zenekari hangverseny. 1 óra 40: Gramofonzene. 2 óra 10: Gramofonzene. 4 óra 20: Szórakoztató zene. 6 óra: Táncczene. 8 óra 30: Operaelőadás. 11 óra 5: Jazz-band. **Belgrád, 1 óra 5:** A rádiózenekar hangversenye. 5 óra: Táncczene. 6 óra: Szórakoztató zene. 7 óra 55: Nemzeti dalok. 11 óra 50: Kávéházi zene. **Langenberg, 6 óra:** Délutáni hangverseny. 9 óra: Szórakoztató zene. 10 óra: Kabarék. **Milánó, 8 óra:** Könnyű zene. 10 óra: Szimfonikus hangverseny. **Prága, 8 óra 20:** Énekhangverseny. 9 óra 30: Karének. 10 óra 30: Hegedűhangverseny. 11 óra 15: Hegedű és zongorahangverseny zenekari kísérettel. **Róma, 6 óra 45:** Szórakoztató zene. 9 óra: Gramofonzene. 10 óra: Vonósnyegyes hangversenye. **Strassburg, 8 óra 30:** Gramofonzene. 9 óra 45: Gramofonzene. 10 óra 30: Zenekari hangverseny. **Varsó, 6 óra 35:** A fil-

tánccok és hadfogó verbunkosok. **Belaqua-Borsody Béla dr. előadása.** Közreműködik Welser Tibor (ének), Kázasay Tibor (zongora) és Árkossy Vilmos. 9 óra 30: Hoor-Tempis Erzsébet hangversenye. 10 óra: Bartók Béla zongorahangversenye. Utána sport-

eredmények, majd az Ostende kávéház szalon-, jazz- és cigányzenekarának hangversenye Kalmár Pál énekszámával. **Bécs, 11 óra:** Énekhangverseny. 12 óra: Szórakoztató zene. 2 óra 5: Gramofonzene. 4 óra 30: Délutáni hangverseny. 6 óra 45: Kamarazene.

Színház

Szombaton este a teljes kolozsvári operettegyüttes bemutatkozása

Szombaton este a teljes kolozsvári operettegyüttes fog bemutatkozni a **Pillangó** című új operettében. Neményi Lili, Putnik Bálint, Ihsz Aladár, Tompa Béla, Selmezi Mihály fogják a Pillangó vezető szerepeit játszani. A Pillangó az utóbbi évek legbrilliansabb, legragyogóbb ujdonsága. Bizonyos, hogy nálunk is bombasztikus lesz. A Pillangó premierjére a szokásos helyárokon már most meg lehet váltani a jegyeket.

Az idei évad két diadalmas sikerű ujdonságát tűzte ki színdarabja. Vizkereszt ünnepére az igazgatóság. Délután félhatkor: Torozközi menasszonyt, este félkilencor pedig a Feketeszaru eseresznyt adják.

A legérdekesebb esemény fog lezajlani csütörtök este. A Feketeszaru eseresznye szerzőjének, Hunyadi Sándor legújabb darabja, a Pustjai szél fog parádés előadásban, gondos előkészületek után színpadra kerül. A Pustjai szél Budapesten a Vigaszínházban került színpadra, ahol a 25. előadása után levették a műsorról azért, hogy a Nemzeti Színház mutathassa be. Mivel a drámai személyzet a bűten egyelőre befejezi működését, a Pustjai szél ezúttal csak egyetlen estén, csütörtökön kerül színpadra.

Fodor Lászlónak, a Dr. Szabó Juci Templom egere szerzőjének legújabb darabja, amely Amerika és Európa nagy világvárosait diadalmasan járta be: Ékszerablás a Váci-utcában. Csupa ötlet, csupa szellem, érdekes fordulat, izgalmas mesészöveg ez az ujdonság, amely mindenütt magával ragadja a közönséget. Temesvárott pénteken este kerül színpadra először az: Ékszerablás a Váci-utcában.

Heti műsor:

Szerda délután félhat órákor: Torozközi menyasszony.

Szerda este félkilenc órákor: az évadban utoljára: Feketeszaru eseresznye.

Csütörtök délután 5 órákor: Ábris rózsája, 30, 20, 10 leies helyárokkal.

Csütörtök este félkilenc órákor: Pustjai szél. (Ujdonság először.)

Péntek este félkilenc órákor: Ékszerablás a Váci-utcában.

Szombat este félkilenc órákor: Pillangó. Operettegyüttes először! A teljes kolozsvári operettegyüttes bemutatkozása.

Vasárnap délután félhat órákor: Pillangó.

Vasárnap este félkilenc órákor: Pillangó.

Hétfő este félkilenc órákor: Pillangó.

Közgazdaság

Amerika enged követeléséből, ha a franciák és angolok törlik a jóvátétel bizonyos összegét

Párisi lapok jelentései szerint francia, angol és amerikai bankárok között tárgyalások indultak meg. A tárgyalások Mac Fadden amerikai szenátor azon javaslatának alapján indultak meg, hogy Amerika szólítsa föl Franciaországot és Angliát, töröljék jóvátételi követelésük bizonyos összegét és ebben az esetben Amerika részéről is számíthatnak aránylagos engedményekre. Berthelot tábornok különben tegnap Párisból Londonba utazott. Hír

szerint utazása részben ezzel a tárgyalással, részben pedig Laval és Maedonald találkozásának előkészítésével van összefüggésben. Laval és Maedonald beavatott körök szerint vasárnap, január 10-én találkoznak. Hivatalos helyen azt állítják, Berthelot azért utazik Londonba, hogy jelen legyen egy francia küldetés megvitálásánál, a francia lapok azonban ezzel szemben fenntartják értesítésüket.

Románia kereskedelmi szerződése Franciaországgal és Németországgal

A napokban két jelentős kereskedelmi szerződés lép életbe. Az egyik a román-francia kereskedelmi szerződés módosítása, amely szerint Franciaország arra kötelezi magát, hogy három éven keresztül évenként minimálisan negyven ezer vagon petrolumterméket importál Romániából. Ez nem egészen tizenegy százalékát alkotja annak a mennyiségnek, amelyet Franciaország évenként petrolumtermékekben a különböző államokból beszerz. A másik a román-német kereskedelmi egyezmény végleges megkötése. Közgazdasági körök,

ben úgy tudják, hogy Németország havonta tízezer vagon tengerit vesz át Romániától. Ennek a mennyiségnek a szállítása már legközelebb megkezdődik. Tekintettel arra, hogy a Duna nehezen hajózható, a szállítás csak februárban ölt nagyobb arányokat.

Bukaresti politikai körök a besszarabiai közéleti vezetők akciójáról tudnak. Ezek szerint a besszarabiai képviselők, szenátorok, volt miniszterek, az országos tanács volt tagjai és közéleti személyiségek januárban Kisenyben értekezletet tartanak. Ezen az értekezleten

Besszarabia részére minimális programot dolgoznak ki és ennek a programnak a beváltását kéri a kormánytól. Az akció elé érdeklődéssel tekintenek.

—0—

A januári husárak. A husárpártok küldöttsége tegnap megjelent a város-házán és előterjesztést tett a januári husárakra vonatkozólag. A mérsárosok és hentesek különként a következő husárakat hozzák javaslatba: marhahús 18 és 20 lei, borjúhús 24, 28 és 32 lei, disznóhús 24, 28 és 32 lei, zsír 28 lei. Az új árak az egyes husárpártoknál kettőtől négy leig terjedő olcsóbbodást jelentenek. **M a r d a n** Dion polgármesterhelyettes és **L o i c h i t a** Eutim gazdasági tanácsnok az új husárakat, amelyek további intőzkedésig mátlól kezdve érvényesek, az ideiglenes bizottság elé terjesztik. Amennyiben az ideiglenes bizottság azon a nézeten lesz, hogy ezek az árak nincsenek arányban az élő állatok árával, úgy nincsen kizárva, hogy az ármegállapító bizottság a husárakat hivatalosan fogja megállapítani.

A munkanélküliek részére szükséges liszt. A város a munkanélküliek részére szükséges lisztet tizenhatélfél vagon búzából örletli ki és a gazdasági hivatal a kiörlésre pályázatot írt ki. Két pályázat érkezett be. Az egyiket a Temesvári Műmalom adta be, a másikat az Első Gyarmatai Hengermalom. A Műmalom 9800, a gyarmatai malom pedig 8250 leiert vállalkozik egy vagon buza kiörlésére. A város ideiglenes bizottsága ma dönti el, hogy a két ajánlat közül melyiket veszi figyelembe.

Gabonaárak magánárfolyama. Buza 225 lei, tengeri 170 lei, zab 280—290 lei, árpa 250 lei, burgonya 160 lei, lucerna 1800—1900 lei és lóheremag 2800—2900 lei százkilönként. Az irányzat a búzában lanya.

Devizák magánárfolyama. Zürichben a lei 307, Párisban 15.20. Mai árfolyamok a következők: angol font 590, dollár 168.25, hollandi forint 67.60, francia frank 6.59, olasz lira 8.60, cseh korona 4.99, német márka 40.05, magyar pengő 21.50, svájci frank 32.90, belgas (öt belga frank) 23.42.

Sport

Győzelem után vereség érte a turázó magyar csapatokat. A németországi turán levő Hungaria csapata legutóbb Halleban játszott Középnémetország válogatott csapatával. A mérkőzés ezúttal a magyarok vereségével végződött, amennyiben a német válogatott csapat 4:1 arányban könnyen győzött. Vereséget szenvedett a Budai 11 is, amely Nimesben a Sporting Club csapatával 1:2 arányban játszott. A Ferencváros sem dicsékedhetik németországi eredményeivel. A magyar bajnokjelölt legutóbb Düsseldorfban játszott és egy kombinált csapat ellen 2:2 arányban döntetlent ért el.

Temesvárott az RMS—Kadima klubközi asztali teniszversenyt bonyolították le, amelyet 26:19 arányban az RMS csapata nyert meg. Eredmények a következők: csapatverseny: 1. RMS, 2. Kadima. Férfi egyes: 1. Ungár Gyuri (Kadima), 2. Freud (Kadima). Női egyes: 1. Lakatos (RMS), 2. Ignea (RMS). Vegyes páros: 1. Lakatos—Deme (RMS), 2. Fülöpné—Ungár (Kadima). Férfi páros: 1. Szednicsek—Deme (RMS), 2. Genud—Freud (Kadima).

